BOEDDHAYĀNA

maandblad van het Boeddhayāna Centrum

2 BOEDDHISME EN SRI LANKĀ Oepāsaka Ākāsa

18 BAKA-DJĀTAKA

jaargang 11, nr. 12 april 1988/2531

BOEDDHAYĀNA

april 1988 maandblad van het Boeddhayāna Centrum jaargang 11, no. 12

De geschiedenis van de mensheid wordt in het Westen goeddeels gezien als een langzame verovering van de natuur door de mens. Heel andere perspektieven biedt een visie vanuit de mate waarin de Leer van de Waarheid over de wereld verspreid is. Onder andere van daaruit bezien is het maandblad Boeddhayāna van tijd tot tijd gewijd aan landen waar het Boeddhisme veel langer bestaat dan in Nederland. Deze maand gaat de aandacht uit naar Sri Lanka.

Het feit dat in Sri Lanka de oudste geschreven Boeddhistische teksten bewaard gebleven zijn maakt dat het land met deze erfenis een grote uitstraling heeft over de hele Boeddhistische wereld. Van een andere erfenis is het land juist bezig zich te ontdoen: die van 400 jaar buitenlandse overheersing door Portugezen, Nederlanders en Engelsen. Ook in dit proces heeft de Sangha een centrale positie ingenomen, maar dat wordt slechts geleidelijk aan zichtbaar.

Er zijn in Sri Lanka standbeelden te vinden van Engelse gouverneurs en ook van traditioneel verengelste Sri Lankaanse politici uit de hogere middenklasse, die als nationale helden geëerd worden vanwege hun grondwetshervormingen. In feite veel belangrijker is echter de rol van monniken geweest die op de achtergrond de kultuur, de religie en de taal verjongd hebben en daarmee in het volk een werkelijk fundament voor onafhankelijkheid legden.

Soms trad een van deze Sangha-leden even op de voorgrond in de 'politieke arena', zoals Wariyapola Sumangala, die in 1815 een Britse vlag naar beneden trok, die gehesen was voordat het verdrag dat Sri Lanka aan Engeland zou onderwerpen getekend was.

Ook dit soort daden had een diepe invloed op de harten der bevolking en droeg er zeker toe bij dat de Engelsen het Boeddhisme aanvankelijk erkenden als de religie van Sri Lanka, en daarmee ook de rol van de Sangha in staatsaangelegenheden. In de loop der tijd verdween het Boeddhisme echter toch naar de achtergrond door de macht van de Engelsen en hun invloed op bepaalde groepen Sri Lankanen.

In 1948 werd Sri Lanka onafhankelijk van Engeland, maar pas in 1956 is het rehabilitatieproces van Boeddhistische waarden echt begonnen. Te midden van alle huidige onrust heeft het land nu Boeddhisten als president en eerste minister en is het te beschouwen als een semi-Boeddhistische staat.

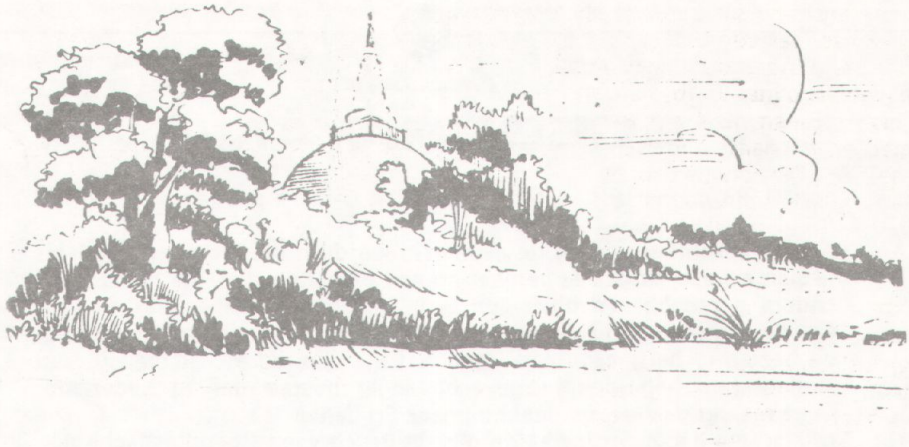

BOEDDHISME EN SRI LANKA

Inleiding

De Leer van de Boeddha werd in Sri Lanka geintroduceerd in het jaar 236 van de Boeddhistische jaartelling (250 v.C.) en sinds die tijd is het, weliswaar met enige veranderlijkheid in de intensiteit steeds de nationale religieuze overtuiging van Sri Lanka gebleven. Het nieuws van de laatste jaren maakt duidelijk dat er ook andere ethnische groeperingen en religieuze overtuigingen in Sri Lanka zijn, waarvan sommige niet of nauwelijks in het nieuws komen en terdege aan de totstandkoming van Sri Lanka voor wat het nu is hebben meegewerkt. De nadruk zal echter niet zozeer liggen op de politieke ontwikkeling en de huidige verhoudingen, alswel de loop van het Boeddhisme in Sri Lanka over het bestek van zo'n 2250 jaar: vooral Sri Lanka als Boeddhistisch land.

Sri Lanka voor de komst van het Boeddhisme

De oude kronieken die de historische tradities van Sri Lanka verhalen, vermelden dat een zekere prins Wijaya uit India met zijn volgelingen in Sri Lanka landde op de dag van het opgaan van de Boeddha in Parinibbana. Volgens deze legende waren de toenmalige

bewoners Yakkha's (geesten, demonen) en Naga's. Door hedendaagse geschiedkundigen wordt deze legende beschouwd als de poetische expressie van de komst van de Ariers uit India in de zesde eeuw v.C. De oorspronkelijke inwoners, aborigines, heten dan de Yakkha's en Naga's te zijn. Archeologische vondsten maken duidelijk dat de toenmalige bewoners eenvoudige gereedschappen gebruikten en leefden van het jagen. Er zijn geen aanwijzingen voor een vorm van politieke of bestuurlijke organisatie. De tegenwoordige ethnische groepering de Vedda's wordt beschouwd als de afstammelingen van deze oorspronkelijke bewoners.

Historici hechten niet veel waarde aan de details van de Wijaya-legende, maar aksepteren wel de grote lijnen: namen van heersers, de vestiging van stedelijke nederzettingen, enzovoorts. Zo wordt aangenomen dat Wijaya regeerde vanuit Tambapanni en dat in die tijd nederzettingen zoals Anoeradhagama, Oepatissa-gama, Oeddjeni, Oeroewela en Widjitapoera gesticht werden aan de oevers van rivieren in het noordwesten van Sri Lanka. In de 236 jaar sinds de komst van Wijaya vestigen de Arische kolonisten zich langs rivieren verspreid over het hele eiland. Zij kozen rivieroevers omdat ze voornamelijk de landbouw bedreven. Anoeradhapoera was een georganiseerde, omgrensde nederzetting met parken, ziekenhuizen en andersoortige gebouwen. In het zuiden was Mahagama het centrum van aktiviteit. Een groot aantal van de aborigines vermengde zich met de nieuwkomers door middel van huwelijken. Een aantal trok zich echter terug in de hooglanden - Malayadesa.

Uit de kronieken is duidelijk dat er geen algemeen geaksepteerde religie was voor de introduktie van het Boeddhisme tijdens de regeerperiode (250 - 210 v.C.) van koning Dewa-nampiya Tissa. In de eerste 236 jaar was er een kleurrijke verscheidenheid aan geloven, gebruiken en riten als gevolg van de vermenging van aborigines en Ariers. Geesten (yaksa's en yaksini's) werden vereerd, als ook baniane- en palmbomen welke verbonden werden met deze geesten. Geleerden nemen aan dat de geesten niets anders waren dan de overleden familieleden, stamhoofden, enzovoorts, waarvan de mensen geloofden dat ze vrienden konden helpen en vijanden kwaad doen. In deze pre-Boeddhistische periode ging er al een bepaalde invloed van de religieuze trend in India uit op de Sri Lankaanse maatschappij. Zo waren er Jains, brahmanen en andere rondzwervende asceten.

De vestiging van de Boeddhistische Leer in Sri Lanka

Koning Asoka kwam in 218 B.E. (268 v.C.) op de troon en werd in de loop van de tijd heerser over het gehele Indiase sub-kontinent. Hij was Boeddhist geworden en was een voorbeeldig vorst. Innerlijk overtuigd als hij was droeg hij de Leer uit op vreedzame wijze, ten bate van eenieder die er ontvankelijk voor was. Koning Asoka's zoon Mahinda en dochter Sanghamitta kregen van hun vader toestemming,

op respektievelijk twintig- en achttienjarige leeftijd, om tot de Orde (Sangha) toe te treden. Op het Derde Boeddhistische Konsilie dat gehouden werd onder patronage van Asoka voor het zuiver houden van de Leer van de Boeddha, werd besloten Mahinda en een aantal andere monniken naar het eiland Lanka te sturen om aldaar de Leer van Mededogen te gaan prediken. Mahinda was toen tweeendertig jaar oud, een groot geleerde en had de hoogste spirituele vruchten geoogst (het Arahantschap).

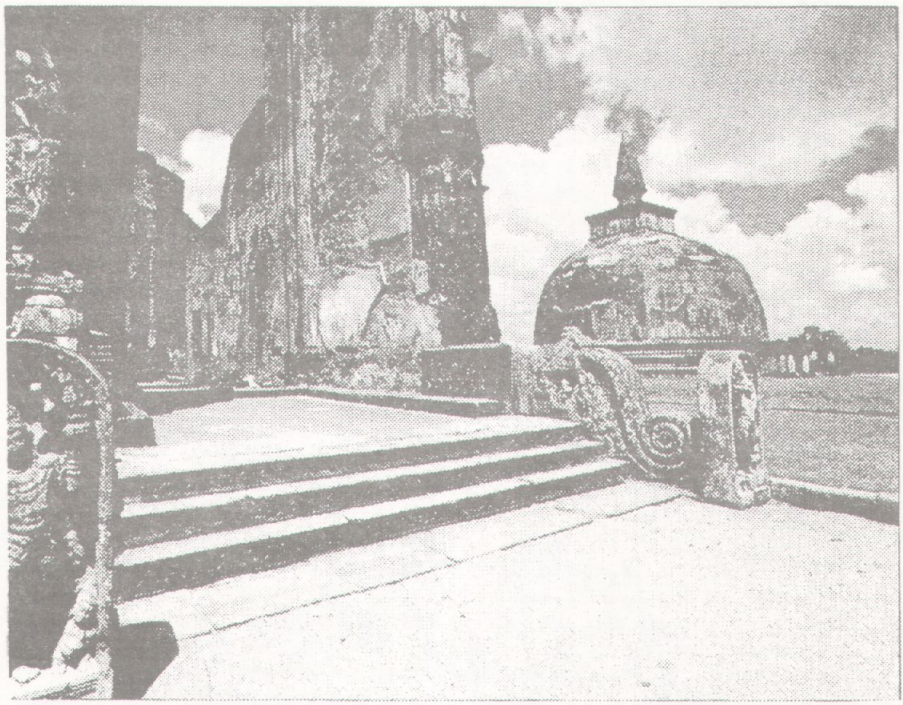

Mahinda wachtte tot de oude koning van Lanka overleed en diens tweede zoon Dewanampiya Tissa koning was geworden. Bij deze laatste gelegenheid had de jonge koning allerlei kostbare geschenken naar Asoka gezonden; de konvooien brachten een boodschap terug waarin Asoka verklaarde toevlucht te hebben genomen tot de Boeddha, Dhamma en Sangha, en Dewanampiya aanmoedigde hetzelfde te doen. Dit geschiedde in de maand van Wesak (mei) en Mahinda nam zich voor op de volgende vollemaansdag aan te komen. De ontmoeting tussen Thera Mahinda en de koning van Lanka is beschreven in de kronieken van Sri Lanka.

Het was een dag van nationale festiviteit. Iedereen, mannen en vrouwen, vermaakte zich op de een of andere manier. De koning begaf zich met een groot gevolg in de Mihintale-heuvels om te gaan jagen. Tijdens deze jacht zag hij Mahinda en de andere vergezellende thera's met geschoren hoofd en in safraan-kleurige pij, onderscheidend uiterlijk en waardig voorkomen. Zij richtten zich tot de koning niet zoals ieder ander, maar op zulk een wijze waarbij de koning, net als ieder ander wereldlijk persoon, respekt aan hen verschuldigd is. De konversatie maakte zeer veel indruk op de koning. Op de vraag wie zij waren en waar vandaan zij gekomen waren, antwoordde Mahinda Thera:

Wij zijn de discipelen van de Heer van de Dhamma.
Vanuit mededogen jegens U, Maharadja,
Hebben wij ons van India naar hier begeven.

Toen hij deze woorden van de Thera vernam, legde hij zijn pijl en boog terzijde, naderde de thera, begroette hem en zette zich neer in zijn nabijheid. Mahinda wist dat de koning ontvankelijk was voor het begrijpen van de Dhamma en hield een prediking. Aan het einde ervan verklaarden de koning en alle overige aanwezigen de Dhamma als hun leer. Mahinda verbleef de eerste dag in Mihintale. Op uitnodiging van de koning begaven Mahinda en de thera's zich de volgende dag naar Anoeradhapoera, de hoofdstad. Na het hen aangeboden voedsel genuttigd te hebben, predikte Mahinda tot de gehele hofhouding. Later voor een nog groter gehoor, in de tuinen van het koninklijke park, voor eenieder, van hoge of lage komaf. In de avond gaf Mahinda te kennen te willen terugkeren naar Mihintale, maar de koning drong bij hem aan te blijven en schonk het koninklijk park Mahamegha, dat het eerste Centrum van de Boeddhistische Leer werd, de Mahawihara. Nadien werd in Mihintale de Cetiyagiri-wihara gevestigd.

Onder aanvoering van koningin Anoela gaven veel vrouwen te kennen toe te willen treden tot de Orde. Afgezanten, onder leiding van Arittha, de neef van de koning, werden naar koning Asoka gestuurd met het verzoek om vrouwelijke discipelen te sturen zodat het voor de vrouwen van Lanka mogelijk zou worden ingewijd te worden. Sanghamitta, de zuster van Mahinda, werd gezonden waardoor behalve de Bhikkhoe Sangha nu ook de Bhikkhoeni Sangha gevestigd was. De Dipawamsa (een van de kronieken van Lanka) getuigt van het feit dat er veel geleerde nonnen waren; zo beheersten zij de Abhidhamma, de uiteenzetting van de Boeddhistische psychologie. Maar ook hun spiritueel inzicht was van hoog niveau en vele vrouwen bereikten de verlichting.

Tezamen met de komst van Sanghamitta Theri arriveerde een loot van de Bodhi-boom waaronder de Boeddha de Verliching bereikte. Dit geschiedde op initiatief van Asoka. Toen de koning van Lanka hoorde dat het te verwachten schip in het noorden van het eiland (Djamboekola) was aangekomen, liet hij de hele route van Djamboekola tot

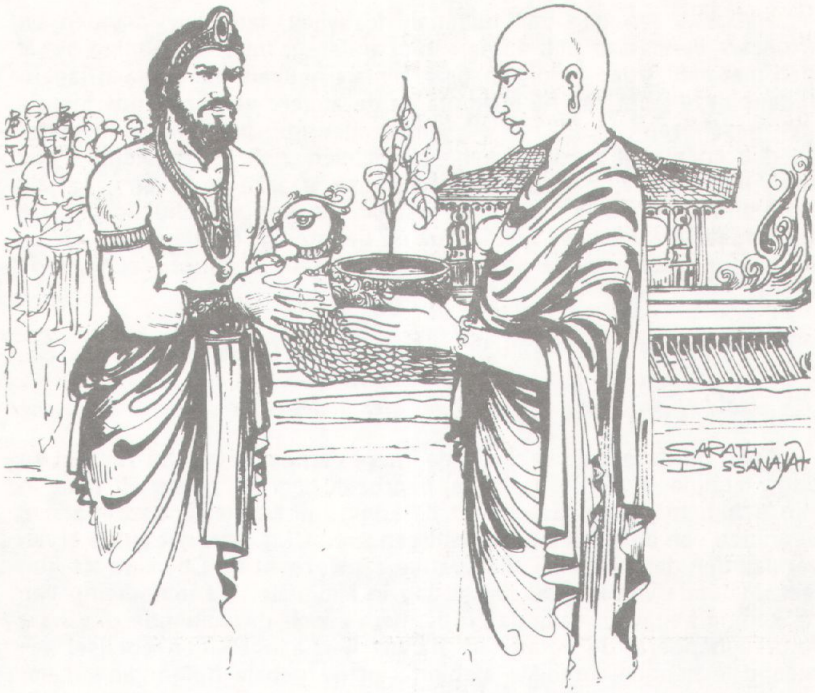

Anoeradhapoera versieren. De loot werd door hemzelf in ontvangst genomen en geplant in het Mahamegha-tuin van Anoeradhapoera. Vanaf dat moment tot op heden wordt deze boom met respekt en voorzichtig benaderd, als een objekt van verering en eerbetoon voor miljoenen Boeddhisten.

De Bhikkhoe en Bhikkhoeni Sangha waren gevestigd, kloosters voor monniken en nonnen werden in grote getale gebouwd, de Thoeparama-cetiya (stoepa) werd over het rechtersleutelbeen en andere lichaamsrelikwieen van de Boeddha gebouwd en de heilige Bodhi-boom was geplant. Toen genoemde zaken een feit waren vroeg de koning aan Mahinda Thera of de Sasana (de Leer van de Boeddha) nu stevig gevestigd was op het eiland. Deze antwoordde daarop dat de Sasana slechts *geplant* was en pas stevig *wortel zou schieten* wanneer een persoon geboren in Lanka, van inheemse ouders, de *Winaya* zou bestuderen in Lanka en deze in Lanka zou uiteenzetten. Arittha, de neef van de koning, was toegetreden tot de Orde en werd geroemd om zijn grote geleerdheid en devotie. Ten overstaan van talrijke andere thera's, de koning en voorname personen werd hij uitgenodigd een verhandeling te houden over de Winaya in het bijzijn van Thera Maha Mahinda. Deze uiteenzetting was zo korrekt en

innemend om te horen dat eenieder aanwezig en daarbuiten zich verheugde, aangezien aan de voorwaarde voor de werkelijke vestiging van de Sasana was voldaan.

Sociale en kulturele vooruitgang

In de eerste tweehonderd jaar van de invoering van het Boeddhisme in Sri Lanka is er sprake geweest van een grote ontwikkeling op bijna elk terrein van de maatschappij. Met enkele tussenpozen (de perioden van buitenlandse overheersing) waren de ontwikkelingen op religieus en maatschappelijk gebied bijzonder groot.

Koning Dewanampiya regeerde gedurende veertig jaar. In het eerste jaar van zijn koningschap werd het Boeddhisme geintroduceerd en vanaf die tijd werkte de koning met grote inspanning voor de verbreiding van de nieuwe Leer. Behalve de Mahawihara, de Cetiyapabbata-wihara en de Thoeparama liet hij vele kloosters en monumenten bouwen. De kronieken vermelden onder andere de Isoeroemoeni- en Wessagiri-wihara, die ook heden nog belangrijke centra voor devote Boeddhisten zijn. Duizenden mannen en vrouwen traden toe tot de Orde en de koning voorzag hen ook in hun benodigdheden. De Boeddhistische Leer verspreidde zich niet alleen in de omgeving van de hoofdstad, Anoeradhapoera, maar ook naar verre regio's zoals Djamboekola in het noorden en Kataragama en Candanagama in het zuiden.

De toenmalige bewoners leken rijp te zijn voor de Leer van de Boeddha, alsmede voor allerlei andere ontwikkelingen op maatschappelijk gebied. De mensen genoten een behoorlijke welvaart, leefden eenvoudig, met weinig eisen, en het land gaf hen voldoende om van te leven. De handel floreerde, want handelaren uit allerlei landen kwamen met hun produkten naar Lanka en gingen weer terug met andere. Met Sanghamitta Theri was een groot aantal architekten, schilders, beeldhouwers, medici meegekomen en dat was zeker een belangrijke aanleiding geweest voor de kulturele ontwaking. Jonge mannen van Lanka gingen in de leer bij vertegenwoordigers van kunsten en wetenschappen uit het India van koning Asoka. Ondanks het feit dat zij in korte tijd even bekwaam waren als hun leermeesters, bleven hun kreaties in overeenstemming met het inheemse karakter van de Singhalezen. Hetzelfde geldt met betrekking tot muurschilderingen en beeldhouwwerken; op medisch gebied werden in navolging van Asoka ziekenhuizen geopend. In staatszaken werden de tien wetten van rechtvaardigheid (Dasa Radja Dhamma) door de koning voorgeschreven. De politiek van Asoka van barmhartigheid, mildheid, waarheidlievendheid, zuiverheid, zachtmoedigheid, van respekt voor ouders en leraren, vriendelijkheid ten opzichte van dieren, mededogen voor de zwakken en hulpbehoevenden, werd een leidraad voor het dagelijks leven, voor zowel regeerders als voor hen die geregeerd werden.

Na de dood van koning Dewanampiya besteeg zijn broer Oettiya de troon. In de tien jaar dat hij regeerde overleden Mahinda en Sanghamitta. De opvolging van hen geschiedde in alle harmonie. Politiek waren echter er strubbelingen in aantocht. Twintig jaar na de dood (286 B.E., 200 v.C.) van Oettiya vielen Tamils uit Zuid-India binnen en bezetten Anoeradhapoera. Gedurende bijna zeventig jaar zwaaiden wisselende Tamil-heersers de skepter. Hun overtuiging was niet het Boeddhisme en dientengevolge werd de vooruitgang gestagneerd: de Singhalezen waren niet toegestaan hun religie verder te stimuleren en te propageren. Ondanks deze beperking bleven de mensen vasthouden aan hun nieuw verworven overtuiging.

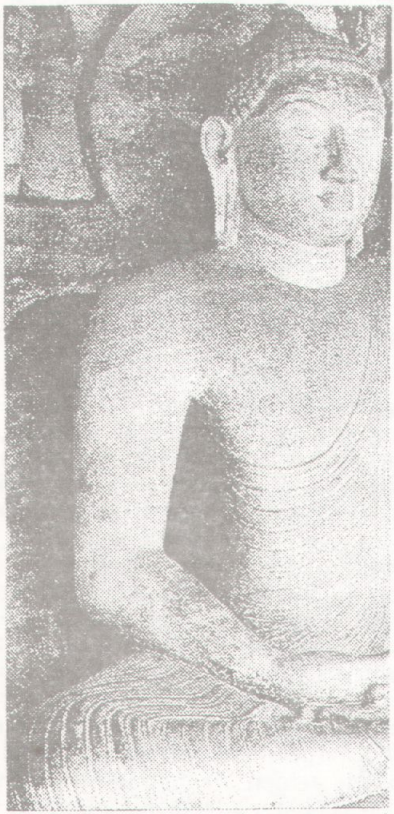

Het was Abhaya, ook wel bekend bij de koosnaam Doetthagamani (Ongehoorzame), die Anoeradhpoera heroverde op de Tamil-leider Elara. De vader van Doetthagamani had zich ten tijde van Dewanampiya gevestigd in Magama, terwijl zijn oudere broer Dewanampiya heerstte in Anoeradhapoera. Doetthagamani regeerde gedurende een periode van vierentwintig jaar. Op zijn iniatief werd de meest geprezen illustere Roewanweli-stoepa gebouwd en hijzelf was een groot ondersteuner van de Sasana.

Wat betreft de sociale en kulturele ontwikkelingen zijn in de kronieken meer dan honderd gedetailleerde beschrijvingen van mensen in deze vroegste periode te vinden. Uit deze beschrijvingen blijkt dat er geen kaste-systeem onder de Singhalezen was. De brahmanen leefden apart in hun eigen dorpen en werden min of meer als buitenlanders beschouwd. Met uitzondering van de adel en de personen van koninklijke huize was de rest van de bevolking een groepering. Alleen werd daarbinnen nog gekeken naar of iemand een vaste verblijfplaats had of niet. Er was geen kaste-verdeling voor handel of andere beroepen; elk huishouden werd geacht op een of andere wijze in het levensonderhoud te voorzien. In een van de verhalen uit de kronieken spreekt een vader, hoofd van een dorp, zijn dochter aan over het feit

dat haar man maar zit te nietsnutten en zich, net als haar broers, een beroep zou moeten aanmeten in de landbouw, industrie of handel. Aldus blijkt dat men zonder uitzondering zich in elk gewenst deel van de arbeidsmarkt kon begeven. Geheel in deze lijn hadden vrouwen een aanzienlijke status en grote vrijheid. Zij bekleedden net zulke verantwoordelijke funkties als mannen en namen deel aan elke vorm van maatschappelijke aktiviteit. Bovendien konden zij vrijelijk hun echtgenoot kiezen.

Ontstaan van de Geschriften en Kommentaren

In de periode na de eerste tweehonderd jaar ontstonden er allerlei afsplitsingen in de Orde. Bovendien landden er ten tijde van koning Wattagamani Abhaya in 103 v.C. Tamils. De veertien jaar van hun bezetting van Lanka was desastreus voor het Boeddhisme, vooral omdat het land door een hongersnood getroffen werd. Vele duizenden monniken en leken stierven, anderen vluchtten naar India. Als gevolg hiervan was men bevreesd voor het verloren gaan van de geschriften, aangezien deze tot dan toe mondeling werd doorgegeven. De monniken, in hun poging de Leer van de Boeddha te behouden, leefden van wortels en bladeren en reciteerden de geschriften. Wanneer zij de kracht hadden zaten zij erbij, maar wanneer zij niet langer in staat waren hun lichaam overeind te houden gingen zij liggen en gingen voort met de recitatie.

Nadat de hongersnood voorbij was werd door de leden van de Orde besloten dat het gewenst zou zijn de Leer vast te leggen op schrift, zodat deze ook bij optredende kalamiteiten voor toekomstige generaties behouden zou blijven. Ook het optreden van afscheidingen binnen de Orde in die tijd heeft waarschijnlijk bijgedragen tot dit besluit. Aldus verzamelden de monniken zich in de Mahawihara in Anoeradhapoera waarbij zij de leerstellingen reciteerden en op palmbladeren werden de Pali kanonieke teksten (Tipitaka) bestaande uit de Winaya (Discipline), Soetta (Predikingen) en Abhidhamma (Psychologie), alsmede de Singhalese Kommentaren vastgelegd.

Vanaf ongeveer 600 B.E. kwamen er meer en meer zich afscheidende scholen binnen de Orde waarbij deze dissidenten in minder of meerdere mate andere geschriften als de hunne beschouwden. Deze ontwikkelingen voltrokken zich uitgestrekt over enige honderden jaren en zij bestonden naast elkaar zoals uit kronieken en identifikatie van monumenten is gebleken.

Een andere heel belangrijke gebeurtenis in de annalen van Sri Lanka is het tot stand komen van de Kommentaren door Boeddhaghosa Thera. Sinds het vastleggen van de Leer op schrift in 397 B.E. (89 v.C.) en de Singhalese Kommentaren die er toen bestonden, nam de omvang van deze geschriften dankzij zo'n 500 jaar van literaire aktiviteit aanzienlijk toe. In 896 B.E. waren de Boeddhistische Geschriften van

Sri Lanka in India, China en andere landen geintroduceerd of kwamen monniken uit die landen naar Sri Lanka om de boeken te verkrijgen.

In deze tijd kwam Boeddhaghosa naar Sri Lanka. Volgens een van de twee bekendste kronieken was hij van oorsprong een brahmaanse jongen die opgroeiend een eminent kenner van de Weda's en filosofie werd. Hij reisde van de ene plaats naar de andere waarbij hij zich mat met andere geleerden en zijn grote kennis etaleerde. In een bekend Boeddhistisch klooster in Tamloek ontmoette hij Rewata Maha Thera, een uitmuntend geleerde en kenner van de Boeddhistische leerstellingen. Uit de diskussie die zich tussen hen ontspon bleek dat de Thera de eerste was die qua kennis en begrip superieur was aan de Brahmaanse jongeling. Dit deed hem besluiten toe te treden tot de Orde en een pupil van Rewata Maha Thera te worden. Met grote inspanning bestudeerde hij de Boeddhistische geschriften en hij was voornemens allerlei kommentaren te schrijven op de Abhidhamma en de Soetta's. Zijn leraar adviseerde hem naar Lanka te gaan en daar het werk te beginnen, omdat aldaar, behalve de komplete Leerstellingen van de Boeddha, tevens de Singhalese Kommentaren en uiteenzettingen aanwezig waren. Boeddhaghosa begaf zich naar Lanka en in Anoeradhapoera aangekomen vroeg hij de monniken toegang tot de boeken om verder te kunnen werken aan de Kommentaren. De geleerde thera's testten hem op zijn kennis en gaven hem opdracht tot een dissertatie welke hij schreef en welbekend is onder de naam Wisoeddhi Magga (Pad van Reiniging), een werk van aanzienlijke omvang! Zij waren zo ingenomen met dit werk dat hij alle faciliteiten kreeg voor zijn voorgenomen werkzaamheden. Boeddhaghosa Thera produceerde een groot aantal Pali Kommentaren: een Kommentaar op de Winaya Pitaka, op de vier Nikaya's (Digha, Samyoetta, Maddjhima en Angoettara), op de Dhammapada, op de Djataka's en op de boeken van de Abhidhamma. De uitgebreide literatuur van Boeddhaghosa is tot op heden een waardevol geheel voor de verklaring van veel kruciale facetten van de Boeddhistische Leer. Met name werden zijn Kommentaren belangrijk omdat de Singhalese sinds de tiende eeuw verloren zijn gegaan. Boeddhaghosa's aktiviteiten waren een impuls voor de kennis en gebruik van de Pali-taal in Lanka en gaven het land een stempel van Therawada-land bij uitstek.

De Heilige Tand relikwie

Een andere belangrijke gebeurtenis in de vroege historie van het Boeddhisme is dat Sri Lanka de Heilige Tand Relikwie, de linker hoektand van de Boeddha, verkreeg in 805 B.E. (311 n.C.). Sindsdien is deze relikwie van onschatbare betekenis voor miljoenen Srilankanen geweest ten teken van de verbondenheid met de Leer van de Tathagata. Heden ten dage wordt de relikwie in de Tempel van de Tand (Dalada Maligawa) in Kandy bewaard. Elk jaar gedurende veertien da-

gen in augustus zijn er ceremonien en festiviteiten in Kandy ter ere van de relikwie. Bekend is de Perahera (processie) die dan plaatsvindt.

De Tand-relikwie was eerst in het bezit van koning Goehasiwa van Kalinga. Toen hij op het punt stond verslagen te worden in een strijd vertrouwde hij de relikwie toe aan zijn dochter Hemala die, samen met haar man Dantakoemara, de relikwie naar Lanka bracht en aan koning Sirimeghavanna te Anoeradhapoera overhandigde. In de loop der tijd zijn verschillende replika's gemaakt die in het bezit waren van prinsen die aanspraak maakten op de troon. Koning Anawrahta van Burma ontving in 1557 B.E. (1071 n.C.) een duplicaat waarover een schrijn werd gebouwd in Burma.

Ten tijde van de koloniale overheersing, vanaf 1505 n.C. tot 1948 door respektievelijk de Portugezen, Nederlanders en Engelsen, is de relikwie vrijwel steeds in Srilankaanse handen gebleven.

De eeuwen van ups en downs

De politieke situatie in Sri Lanka vanaf ongeveer de 5e tot de 11e eeuw n.C. was zeker niet bevordelijk voor de Boeddhistische Leer. Deze periode wordt gekenmerkt door een voortdurende strijd tussen de regerende koning en anderen die de troon claimden dan wel buitenlandse overheersers. Zulk een politieke situatie werkte het verval van de maatschappelijke verhoudingen en de kloosters in de hand.

In al deze eeuwen van politieke onrust en religieus verval, waarbij stoepa's en andere monumenten geplunderd werden waren er toch enkele voor de zaak van het Boeddhisme belangrijke gebeurtenissen. Tijdens de regering van koning Moggallana I (495-512 n.C.) werd de Haar-relikwie van de Boeddha naar Sri Lanka gebracht vanuit India. Een ander feit was het schrijven van de Mahawamsa, naast de Dipawamsa de bekendste kroniek van Sri Lanka, tijdens koning Koemara Dhatoesena (512-520 n.C.). Behalve deze opvallende feiten waren er ook monarchen die de Leer zuiver hielden en initiatieven namen om verwaarloosde en verouderde kloosters te restaureren en nieuw leven in te blazen.

In 1070 n.C. werden de uit Zuid India afkomstige Cola's verslagen en kwam koning Wijayabahoe op de troon. Hij resideerde in Polonnaroewa en deze stad werd de hoofdstad. Hij zorgde ervoor dat allerlei religieuze objekten en kloosters in hun oude staat hersteld werden, maar zijn grootste verdienste was het weer mogelijk maken dat er weer monniken ingewijd konden worden. Toen bleek dat er in Lanka geen vijf monniken waren die nodig zijn om een inwijding mogelijk te maken, vroeg hij zijn vriend en bondgenoot koning Anawrahta van Burma om hulp. Laatstgenoemde stuurde een aantal Thera's en tevens werden de Pitaka's en de Kommentaren opnieuw geintroduceerd. Koning Wijayabahoe bracht ook een verzoening tussen de drie stromen in de Orde in Lanka tot stand.

De lijn van Koning Wijayabahoe werd na diens dood in 1110 n.C. na enige decennia weer opgepakt door koning Parakramabahoe de Grote (1153-1186 n.C.). Hij herbouwde de stad Polonnaroewa, restaureerde wihara's en kloosters enzovoorts. Anoeradhapoera, de oude hoofdstad, verwaarloosd en verlaten sinds de verovering ervan door de Cola's zo'n anderhalve eeuw daarvoor, werd eveneens weer opgebouwd. Alle belangrijke monumenten werden gerestaureerd waaronder het Mihintale klooster. Een zuivering van de Orde op monniken die zich niet aan de Discipline-regels hielden was een andere taak die hij tot uitvoering bracht. Er werden duidelijke richtlijnen uitgevaardigd voor inter-pretatie en naleven de Winaya (Discipline). Verder was hij het die de drie scholen binnen de Orde werkelijk verenigde. In de perio-de van deze koning was er wederom een enorme toename in de geproduceerde hoeveelheid Kommentaren, Subkommentaren en andere literatuur op de Boeddhistische Canon.

Na de dood van Parakramabahoe de Grote waren er veel interne moeilijkheden zoals voor Wijayabahoe ook gebruikelijk was. Als gevolg hiervan was de periode van 1186 tot 1236 n.C wederom desastreus voor het Boeddhisme. Daarna heersten er weer Singhalese vorsten die ondersteunend werkten voor de Sasana. De heropleving die op gang werd gebracht door koning Parakramabahoe II werkte door tot in de vijftiende eeuw n.C. ondanks het feit dat de politieke stabiliteit ver te zoeken was in die periode.

Als gevolg van deze religieuze heropleving nam de reputatie van Lanka toe en stuurde in 1476 n.C. koning Dhammaroecci van Burma tweeentwintig monniken om op Lanka ingewijd te kunnen worden. Bovendien moesten de tradities van Lanka naar Burma overgebracht worden. In beide verzoeken stemden de Srilankanen toe. De Geschriften van Sri Lanka vonden zo hun weg naar Burma, Thailand en Kambodja. Op een later tijdstip in de geschiedenis, toen deze geschriften in Lanka zelf verloren zouden gaan en de inwijding van monniken niet meer mogelijk was, zou dit Sri Lanka helpen weer te kunnen beschikken over de Geschriften .

De Portugezen en de vervolging van Boeddhisme

De politieke stabiliteit werd door Parakramabahoe II en zijn opvolgers tot ongeveer de vijftiende eeuw gehandhaafd maar verzwakte tegen de eind van die eeuw. In die tijd waren de binnenlandse regio's in handen van bevelhebbers die niets gaven om het welzijn van de mensen en religie. Economisch was het land ook diep gezakt.

Onder deze omstandigheden landden de Portugezen in Lanka in 1505. Zij beloofden de toenmalige koning Parakramabahoe VIII militaire steun tegen zijn rivalen. Na korte tijd was een groot deel van de kust in Portugese handen en de koningen van Kotte waren geheel afhankelijk van hen. De Portugezen zouden tot 1658 de touwtjes in handen houden. Volgens allerlei bronnen gedroegen zij zich wreed en onmenselijk, vervolgden Boeddhisten om hun eigen religie en probeerden het Rooms-katholicisme op te leggen.

De Portugezen hadden de nodige steun van de heersers in Kotte bij hun religieuze veroveringen. Die veroveringen waren van tweeerlei aard: via verleiding en waar dat niet effektief was door straf. Mensen die een hoge funktie wilden namen het katholieke geloof aan en een bijbelse naam. Diegenen die aarzelden of weigerden werden bruut gestraft. Er zijn uitvoerige beschrijvingen over mensen die in rivieren gegooid werden en opgegeten door krokodillen, babies die op spiesen gestoken werden of tussen molenstenen verbrijzeld voor de ogen van hun ouders.

Niet alleen de heersers in Kotte en de Portugezen waren vijanden van het Boeddhisme. Zo was er ook een koning Radjasinha (1581-1592 n.C.) die regeerde in Sitawaka; hij bracht zijn oude vader om het leven. Hij vroeg monniken om advies en toen deze hem de kammische gevolgen van zulk een daad duidelijk maakten werd de koning enorm kwaad. Op gruwelijke wijze werden vele monniken omgebracht, boeken verbrand, enzovoorts. In 1592 echter besteeg in Kandy koning Wimala Dharmasoeriya I de troon die een grote liefde toonde voor zijn vaderland en de nationale religie het Boeddhisme. Hij herstelde de Orde van monniken en bracht de Tand-relikwie van de Delgamoewihara waar deze was verborgen terug naar Kandy. Zo waren er ook pogingen het Boeddhisme te verstevigen.

De Nederlanders in Sri Lanka

In 1602 bezochten de Nederlanders het hof in Kandy en poogden een alliantie te vormen met de Singhalezen In 1612 werd een verdrag ondertekend en in navolging hiervan zocht koning Radjasinha II in 1638 de Nederlandse steun tegen de Portugezen. Twintig jaar lang bevochten de twee Europese naties elkaar totdat in 1658 de Portugezen verslagen werden en de Nederlanders de macht over namen. Zij bleven tot 1796 aan de macht, in welk jaar zij door de Engelsen verdrongen werden.

De Nederlanders, Protestant-christelijk van religie, voerden een beleid geheel in kontrast met de Portugezen. Hun belangrijkste motief was uitbreiding van de handel en aangezien zulks alleen onder vreedzame omstandigheden kan floreren waren zij verdraagzaam wat voor provokatie er ook van de Singhalezen was. Zo hielpen zij de Singhalezen door hen een schip te lenen om monniken uit Siam (Thailand) over te laten komen om hogere inwijding mogelijk te maken.

Onder de Nederlanders waren school en kerk vaak in een en hetzelfde gebouw. Geboorten en huwelijken werden volgens de Christelijke gebruiken geregistreerd. Alle rechten van een individu waren afhankelijk van zijn kerkelijke band. Iemand die geen Christen was kon zelfs niet de laagste overheidsbaan krijgen. Op deze manier namen Singhalezen het Christelijke geloof aan, maar bleven in hun hart duidelijk Boeddhist. Het Boeddhisme verloor dus weinig van haar kracht als gevolg van de Nederlandse kolonialisatie.

Koning Kirti Sri Radjasinha was de opvolger van Koning Sri Wijaya Radjasinha (1739-1747 n.C.). In al zijn religieuze aktiviteiten werd koning Kirti Sri Radjasinha geinspireerd en geadviseerd door de Samanera Velivita Pindapatika Sri Saranankara die bekend stond om zijn toegewijdheid, geleerdheid en vastberadenheid. Hij was een energiek onderwijzer van de Dhamma en al rondtrekkend ontving hij voedsel, zoals de bhikkhoes in de oude tijden, in zijn nap gaande van huis tot huis *(pindapata)*. Na terugkomst van een missie uit Siam werd hij hoofd van de Orde in Lanka. Door zijn initiatieven werd niet alleen de hogere inwijding weer mogelijk, maar ontstond er een opleving in de Boeddhistische literatuur en bestudering van het Pali. De grote monnik overleed in 1778 n.C. op de leeftijd van 81 jaar.

De Engelsen en het einde van de Singhalese heersers

In het jaar 1796 gaven de Nederlanders zich over aan de Engelsen en verlieten Sri Lanka. In 1802 werden alle gebieden beschouwd als een Britse kolonie en werd Sir Frederick North aangesteld als de eerste goeverneur. In 1815 diende zich een mogelijkheid aan om in het bezit van het hele eiland te komen. Een Singhalese rivaal verzocht de Engelsen om hulp en deze marcheerden in januari de stad Senkadagala (het huidige Kandy) binnen en namen de Koning gevangen. Op de 2e maart 1815 eindigde de lijn van 2301 jaar koningschap toen in een vergadering van bevelhebbers en monniken de koning werd afgezet en de macht over heel Lanka bij de Britse Kroon berustte.

De Britse houding ten opzichte van het Boeddhisme had er volgens het in 1815 gesloten verdrag een moeten zijn van bescherming en niet-aantasten. Al spoedig bleek echter dat daar geen sprake van was en de Engelsen er gebrand op waren mensen te bekeren tot hun eigen geloof. In eerste instantie verbraken zij elke band met het Boeddhisme qua verantwoordelijkheid (in 1853) en ook bleek dat bepaalde gunsten wel aan Christenen werden verleend en niet aan

Boeddhisten. Zo kon bijvoorbeeld vanaf ongeveer 1850 geen kind geregistreerd worden zonder eerst gedoopt te zijn en kon men niet in overheids-dienst komen als men geen Christen was. Velen zagen hierin een mogelijkheid om werelds geluk te kunnen verwerven in dit leven, zonder werkelijk begrip van het Christendom. Sommige Engelse goeverneurs gingen zelfs zo ver dat ze verdeeldheid probeerden te zaaien onder de leidende Boeddhistische monniken om zo zieltjes te kunnen winnen. Verder kregen de missionarissen alle mogelijke steun hun onderwijskundige en missionaire werk te verrichten.

Op de scholen was het Christen zijn geen noodzaak maar elke leerling moest leren over het Christendom en deelnemen aan de diensten op school. De Leer van de Boeddha werd bekritiseerd en Boeddhistische gebruiken belachelijk gemaakt. Hen werd voorgehouden dat het Boeddhisme een religie was voor de ordinaire mensen en het Christendom voor beschaafde mensen. Zo werd het de gewoonte van de mensen zich te bekeren en Christelijke namen aan te nemen.

De Boeddhistische wederopkomst

Rond 1860 was er een Samanera (novice) genaamd Mohot-tiwatte Goenananda die de Christelijke missionarissen uitdaagde tot een open debat. Hij hield toespraken in Christelijke bolwerken en verwierf een reputatie vanwege zijn welbespraaktheid. De hoogtepunten waren drie publieke disputen, in 1866 in Oedanwita, een ander in Gampola in 1871 en de laatste in 1873. De laatste was veruit de belangrijkste en duurde een week. Vooraf werden regels vastgelegd zodat het geheel op een korrekte manier zou verlopen. De leidende krant uit die tijd "The Ceylon Times" stuurde een speciale verslaggever en elke dag werd uitgebreid verslag gedaan door middel van alle door de sprekers gekorrigeerde toespraken. De week eindigde met een overwining voor de Boeddhisten en er werden overal festiviteiten georganiseerd. Deze gebeurtenis was de aanzet tot een wederopkomst van het Boeddhisme.

Een Amerikaans geleerde Dr. Peebles was ten tijde van het Panadoera-dispuut in Sri Lanka en hij was zo onder de indruk dat hij er een boek over publiceerde. De aandacht van een zekere Kolonel Henry Steel Olcott werd in een openbare bibliotheek door dit boek getrokken. Olcott was een Amerikaan die op drieenveertigjarige leeftijd in 1875 alle werelds fortuin opgaf en met Madame Blavatsky de Theosophical Society oprichtte. Nadat hij het boek over het Panadoera-dispuut had gelezen realiseerde hij zich het belang van de Leer van de Boeddha en ondernam een reis naar Sri Lanka om daar het Boeddhisme uit de eerste hand te vernemen. Olcott wees de leidende Boeddhistische monniken er op dat ze Boeddhistische scholen moesten openen om hun kinderen op te voeden. In die tijd waren er slechts drie Boeddhistische scholen in Sri Lanka die overheidssubsidie ontvingen. In 1880 werd de Buddhist Theosophical Society opgericht om

daar verandering in aan te brengen. Ook gaf Olcott aan dat eigen publiciteit diende worden gegeven aan de Boeddhistische Leer. Dit leidde tot de oprichting van een Boeddhistische krant. Eveneens dankzij de inspanningen van Olcott mochten de Boeddhisten hun religieuze aktiviteiten weer uitvoeren en werd Wesak-vollemaan een algemene feestdag. De huidige Boeddhistische vlag is ook op initiatief van Olcott tot stand gekomen en zijn inspanningen leidden tot het aanstellen van Boeddhistische ambtenaren voor het registreren van huwelijken, enzovoorts. Zijn nobele persoonlijkheid stimuleerde velen en hield de opleving van het Boeddhisme op Sri Lanka in.

Behalve een opleving in het verschijnen van Boeddhistische literatuur door vele geleerden, waren er ook de aktiviteiten van een groep leke-Boeddhisten olv. Anagarika Dharmapala. In 1886 werd Dharmapala de vertaler van Olcott toen deze in Sri Lanka was en vanaf die tijd besteedde hij al zijn tijd aan het behoud van de Sasana. Zijn faam ontleent hij aan het hervormen van de Boed-dhistische maatschappij in Sri Lanka die tot een laag niveau was vervallen en zijn aktiviteiten om in India de heilige plaatsen terug te winnen voor de rechtmatige eigenaars, de Boeddhisten, en het Boeddhisme in dat land te doen herleven. Hij overleed in 1933 in India. [Een uitgebreidere beschrijving van zijn leven en werk is te vinden in de Boeddhayana van oktober 1987.]

De tweede helft van de twintigste eeuw

Het jaar 1948 betekende voor Sri Lanka het verkrijgen van de onafhankelijkheid en dit opende de perspektieven voor een opleving van de Boeddhistische Leer en kultuur in het land. Op 23 mei van het jaar 1956 werd herdacht dat de Boeddha 2500 jaar geleden opging in Parinibbana. Vooral belangrijk voor Boeddhisten omdat het de helft van de tijdspan van de Sasana (Leer van de Boeddha) aangaf. Dat en de gebeurtenissen van de daaropvolgende jaren gaven een toe-nemende aktiviteit van Boeddhisten op het gebied van moraliteit te zien. Meer en meer ook werden Boeddhistische festiviteiten gevierd en de vier Poya-dagen van de maand werden weekend-dagen in 1966 in plaats van zondagen tot dan toe. Heden ten dage telt Sri Lanka zo'n 6.000 kloosters en ongeveer 15.000 monniken. Bijna alle kloosters hebben hun Dhamma-school zodat het Boeddhisme van generatie op generatie overgedragen kan worden.

DJĀTAKA

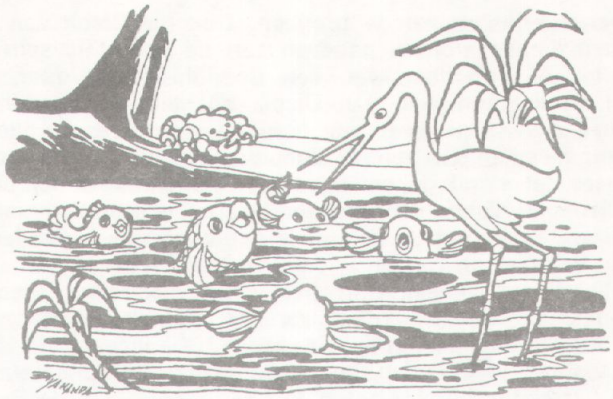

De sluwe kraanvogel die zijn gelijke tegenkwam

Eens werd de Bodhisatta herboren als een zeer vriendelijke geest, die in een boom leefde in een groot woud. Dichtbij de boom lag een zekere lotusvijver, waarvan het water in de zomer heel laag kwam te staan, zodat er voor de vissen die er leefden een zeer onkomfortabele situatie ontstond.

Op een dag zag een kraanvogel de vissen in de vijver en hij verlangde er vurig naar ze te kunnen opeten. Zodoende streek hij neer bij de vijver en begon zeer diep na te denken.

Plotseling zagen de vissen hem en ze vroegen: "Heer, waar denkt u aan terwijl u daar zo zit?" "Ik denk aan jullie, lieve vissen", zei hij. "Wat zullen jullie je onbehaaglijk voelen in deze vijver die langzaamaan opdroogt. De hitte is groot en voedsel is schaars." "Wat een vreemde gedachte", zeiden de vissen. "Geen kraanvogel heeft ooit op deze wijze aan ons gedacht. Zij denken slechts aan ons als voedsel wanneer ze honger hebben en dat is precies waar u aan denkt." "Oh nee", zei de kraanvogel. "Ik wil jullie naar een andere vijver brengen, een heel grote en prachtige, vol met water en met wel vijf verschillende soorten lotusbloemen erin. En vertrouw op me. Ik heb geen enkel verlangen om jullie op te eten. Als jullie enige twijfel hebben, sta mij dan toe een van jullie mee te nemen en ik zal hem de vijver laten zien en hem veilig en wel weer terugbrengen".

De vissen geloofden hem en gaven hem een grote zware vis, blind aan een oog, waarvan ze dachten dat hij een gemakkelijke prooi voor de kraanvogel zou zijn, zowel in het water als aan de wal. De kraanvogel nam de vis met zich mee, zette hem in de nieuwe vijver en liet hem de uitgestrektheid en de schoonheid van het water ervaren. Daarop bracht hij de vis terug naar zijn maatjes en de vis vertelde hen

alles over de nieuwe vijver. Toen de vissen dit gehoord hadden werden zij allen enthousiast en vol verlangen vroegen ze de kraanvogel hen daarheen te brengen.

Als eerste nam de kraanvogel de een-ogige vis en in plaats van hem in het water te zetten nam hij hem mee naar de oever en vloog naar een waranaboom. Daar liet hij hem vallen, precies op de plaats waar twee dikke takken zich splitsten en pikte net zo lang naar de vis tot deze dood was, waarna hij hem opat en alle graten onder aan de voet van de boom liet vallen. Nadat hij dit gedaan had vloog hij terug en zei: "Ik heb jullie vriend naar de nieuwe vijver gebracht. Wie is nu de volgende? Wie is er klaar voor de reis?"

Zo nam hij ze allemaal een voor een mee en ieder van hen onderging hetzelfde lot als de een-ogige vis. Toen hij voor de laatste maal terugkwam was er geen vis meer te vinden, alleen een eenzame kreeft. De kraanvogel wilde hem dolgraag ook opeten en hij zei tegen de kreeft: "Ik heb alle vissen naar een heerlijke prachtige vijver gebracht, vol met lotusbloemen. Waarom kom je ook niet mee? Ik breng je er met plezier naar toe." "Maar hoe breng je me daar dan heen?" vroeg de kreeft. "Ik kan je in mijn bek nemen", zei de kraanvogel. De kreeft was er stellig van overtuigd dat hij de vissen niet naar de vijver had gebracht, maar hij dacht bij zichzelf dat het heerlijk zou zijn als hij hem naar de vijver zou kunnen brengen en hij zei tegen zichzelf: "Als hij me er niet werkelijk heenbrengt kan ik zijn kop eraf knijpen en hem doden. Dus sprak hij tegen de kraanvogel: "Ik twijfel eraan of je in staat bent me goed vast te houden. Als ik jou nu eens vasthoud bij je nek. Wij kreeften zijn in staat iets buitengewoon stevig vast te houden en zo kunnen we samen naar de vijver gaan".

De kraanvogel had geen enkel vermoeden dat de kreeft van plan was een streek met hem uit te halen en hij stemde toe. Dus de kreeft pakte de nek van de kraanvogel stevig vast met zijn scharen, net als de tangen van een smid, en zei tegen hem: "Nu kun je me naar de vijver brengen. Ik ben klaar om te gaan."

De kraanvogel vloog toen in de richting van de vijver en liet hem het water zien, maar keerde zich in de richting van de boom aan de oever, terwijl hij zei: "De vijver ligt aan de andere kant. Denk je soms dat ik je slaaf ben om je zo met me mee te dragen? Zie je die vissegraten onder de boom liggen? Ik heb alle vissen opgegeten en net zo zal ik jou opeten."

"Die kans zal ik je niet geven", zei de kreeft. "Jij dwaas, kun je niet zien dat ik een spelletje met je speel?" Terwijl hij dit zei kneep hij met zijn poten de nek van de kraanvogel bijna dicht. Met zijn bek wijd open, tranen die uit zijn ogen biggelden en trillend van angst zei de kraanvogel: "Heer, ik zal u niet opeten. Alstublieft, doodt me niet." "Goed dan," zei de kreeft, "zet me in de vijver." Toen zette de kraanvogel hem op de modderige oever, maar voordat de kreeft in het water stapte beet hij de kop van de vogel eraf alsof hij met een schaar een plantenstengel doorknipte.

* * *

De Boeddha vertelde deze djataka naar aanleiding van een gebeurtenis waar de monniken, bij elkaar gezeten in de Hal van de Waarheid, over spraken op het moment dat de Boeddha in hun midden aankwam. Het betrof de volgende gebeurtenis.

Er leefde in Djetawana een monnik die een expert was in het maken van pijen. Hij kon het oudste materiaal op zo'n buitengewoon knappe manier bewerken, dat de pij die hij ervan maakte er splinternieuw uitzag. Dit deed hij door de stof diep oranje te verven, te verstevigen en een bijzondere zijde-achtige glans te geven. Als er een monnik naar hem toekwam met een nieuwe lap stof, om er een pij van te laten maken, gaf hij hem een reeds gemaakte pij van oud materiaal. Elke monnik die bij hem kwam ging blij en niets vermoedend weg met een oude nieuwe pij. Later, bij het wassen, zou de koper er pas achter komen dat hij bedrogen was.

Er was in een klein dorp een andere kleermaker, die net als de monnik in Djetawana iedereen bedroog die bij hem kwam om een nieuw kleed. Men zei tegen hem: "Er is iemand in Djetawana die net zo gemeen is als jij - hij neemt nieuwe stof aan en maakt pijen uit oude lappen en bedriegt iedereen die bij hem komt." Toen de kleermaker uit het dorp dat hoorde was hij geschokt en hij bedacht een plan om de kleermaker uit Djetawana een lesje te leren. Hij maakte op een dag een bijzonder mooie pij van een oude lap stof, verfde hem in een prachtige oranje teint en gaf hem een zijde-achtige glans.

Daarop deed hij de pij aan en ging naar de monnik in Djetawana. Zodra deze de pij zag kwam er hebzucht in hem op en hij was ervan overtuigd dat hij nog nooit zo'n mooie pij had gezien. Hij kon het dan ook niet laten de eigenaar van de pij te vragen deze aan hem te geven, in ruil voor nieuwe stof.

Eerst deed de dorpskleermaker nogal moeilijk en zei hij dat het voor dorpskleermakers moeilijk was om aan materialen te komen om pijen te vervaardigen, maar ten slotte stemde hij toe. Hij ging opgetogen weg met de nieuwe lap stof, ervan overtuigd dat hij een goede ruil had gedaan. De monnik uit Djetawana echter kwam er spoedig achter dat hij bedrogen was. Toen de pij vuil was waste hij hem en alle gebreken kwamen aan het licht. De pij zag er afschrikwekkend en armoedig uit en het was overduidelijk dat het van een oude lap gemaakt was.

Toen de Boeddha dit verhaal van de monniken hoorde vertelde hij dat in vroegere tijden de kleermaker uit Djetawana al eens net zo bedrogen was door de ander. Daarop vertelde de Meester de djataka van de kraanvogel die zijn gelijke tegenkwam en Hij zei dat in dit verhaal de Bodhisatta de Boomgeest was, de kleermaker uit Djetawana de kraanvogel en de kleermaker van het platteland de kreeft.

[bewerking van Djātaka: **Oepāsikā Dhīrā**]

BOEDDHAYĀNA

Maandelijkse uitgave voor de donateurs van het Boeddhayāna Centrum en de Nederlandse Buddha-Dhamma Stichting, Stephensonstraat 13, 2561 XP 's-Gravenhage.
Verschijnt in de tweede helft van de maand.

donateurschap: U kunt donateur worden door overmaking van minimaal f. 7,50 per maand (f. 90,- per jaar).

Postbank 38.25.806, A.B.N. nv 54.51.22.619 (postbank rek. 7112)
Fonds voor Dhammawīranātha Yeiktha: A.B.N. nv 51.76.23.668.

copyright 1988/2531 Boeddhayāna Centrum

Hoofdredakteur: Ācariya Dhammawīranātha.
Medewerkers: Oepāsikā Tārā (Sri Lankā)
Oepāsikā Winītā
Oepāsikā Goettā
Oepāsaka Abhaya
Oepāsaka Ākāsa
Oepāsikā Dhīrā
Oepāsikā Mettā

Foto's: Boeddhayāna Centrum

---

lijst van veel voorkomende Pali-woorden:

Boeddha = de Leraar Boeddhayāna = Voertuig of Pad van de Boeddha
Dhamma = de Leer Therawāda = oorspronkelijke school
Sangha = de Orde van Discipelen Arahat = Verlichte Discipel
Pali = de taal die door de Boeddha is gesproken
Sayāgyi = geëerde leraar (aanspreekvorm voor Ācariya Dhammawīranātha)
Ācariya = leraar Anagārika = thuisloze
Oepāsaka = lekevolgeling , en Oepāsikā = lekevolgelinge van de Boeddha
Yeiktha (spreek uit jietha) = meditatiecentrum (Burmees) - Aranya (Pali)

BOEDDHAYĀNA CENTRUM

Boeddhistisch Meditatie- en Studiecentrum

Opgericht in 1978 door ĀCARIYA DHAMMAWĪRANĀTHA

Stephensonstraat 13, 2561 XP 's Gravenhage
telefoon: 070-600.605

De doelstellingen van het Boeddhayāna Centrum zijn:

- het bevorderen, aanmoedigen en begeleiden van de studie en praktijk van de zuivere Leringen van de Boeddha;
- het organiseren van openbare toespraken, meditatiekursussen en -retraites, studieperiodes en -kursussen;
- het opzetten van een meditatiecentrum voor intensieve retraites op het platteland, met een akkomodatie voor ongeveer veertig meditators, en van kleinere centra in de grotere steden voor kursussen en algemene aktiviteiten;
- het uitgeven van Canonieke Boeddhistische Geschriften en moderne verhandelingen naar de letter en de geest van deze Geschriften;
- het bevorderen van een beter begrip tussen de verschillende Scholen van het Boeddhisme;
- het bevorderen van de verbondenheid tussen de Boeddhisten in het algemeen en diegenen die aangesloten zijn bij ons Centrum in het bijzonder, welke Boeddhistische School zij ook aanhangen;
- al datgene te doen dat nodig of bevorderlijk is om de bovenvermelde doelstellingen te verwezenlijken; en al het andere te doen dat in het algemeen bijdraagt tot de bekendmaking van de Leer van de Boeddha.

Boeddhayāna Centrum Sri Lanka sinds 1987:
c/o 71/2 Railway Avenue, Nugegoda

patrons: Ven. Piyadassi Mahāthero & Ācariya Dhammawīranātha

ISSN 0922-0518